13

BUDAKER OSZKÁR

„Az életkiegészítés szolgálata."

ELŐADÁS

„II. Kor. 6, 10." alapján.

TARTATOTT PAPNÉK RÉSZÉRE 1943-ban.

(Budapesten)
papnék konferencián

gépeltem: / SOPRON, 1955./

13

1

21

AZ ÉLETKIEGÉSZITÉS SZOLGÁLATA.

"II. Kor. 6, 10." alapján.

Kedves Testvéreim!

Mondanivalómat egy igéhez szeretném füzni, amelyet tehát legelőször is felolvasok:

"Mint bánkódók, noha mindig örvendezők; mint szegények, de sokakat gazdagitók; mint semmi nélkül valók, és mindennel birók."
/II.Kor.6,10./

A soproni temető egyik sirkövén, amely alatt egy immár kihalt család tagjai pihennek, ez a két szó áll: „...sokakat gazdagitottak", mögötte pedig meg van jelölve az ige helye, II.Kor.6,10. Akik meg akarták örökiteni, hogy milyen nyomot hagyott maga után az a néhány kihunyt emberi élet, nem találtak találóbb szavakat, mint a vallomást: „sokakat gazdagitottak." Aki annál a sirnál megáll, önkénytelenül arra kénytelen gondolni, hogy milyen boldognak mondható, akiről azok, akik elköltözöre után egy ideig még itt maradnak, megállapithatják, hogy élete betöltötte a maga istenadta rendeltetését. Mert ez az élet rendeltetés: másoknak, sokaknak, minél többeknek gazdagitása! És ugyan lehetne-e más célja, hivatása, rendeltetése a papné életének?

1./ Amikor a papné hivatásáról állapitjuk meg, hogy sokak gazdagitására rendeli az Ur, először is kettőt kell megállapitanunk. Az egyik az, hogy a sokak közé, akikre áldást kell árasztania, tartoznak legszükebb családjának tagjai, férje és gyermekei is. Olyan természetesnek látszik ez és mégis külön meg kell mondani. Szomoru dolog az és egyuttal egyik bizonyitéka annak, mennyire ott leselkedik ezen földön minden jószándékra a bukás veszedelme, hogy akiknek szeme sokakat fürkész, mert sokak bizattak reá, azok tekintete igen gyakran elsiklik azok felett, akik a legközelebb állanak hozzá. Ezt a veszélyt meg kell látnia a papnénak! Nincs szomorubb jelenség, mint a papné buzgólkodása, amelynek figyelmét nem kerüli el a gyülekezet egyik tagjának sem a gondja, csak éppen azt nem veszi észre, milyen bánat ül a papnak, az ő urának a szemében, milyen elhanyagoltak a gyermekek talán ruházatukban is, talán lelkükben is, mert a sokakra való gondból nem jut a néhánynak, aki leginkább vágyakozik utána és akinek legtöbb joga volna hozzá. Igen, kedves testvéreim, vegyék csak revizió alá munkálkodásukat és nagyon komolyan

13

vessék fel a lelkükben a kérdést, hogy a gazdagság mellett, amelyet a gyülekezet életébe szertevittek, nem maradtak-e nagyon-nagyon szegények épren a paplak lakói.

A másik dolog, amit a sokak gazdagitásának parnéi hivatásával kapcsolatban meg kell mindjárt kezdetben mondani, az, hogy különös kiváltsága az ő szolgálatának, hogy igenis s o k a k a t gazdagitson. Egy egész gyülekezetet. Ifjakat és öregeket. Nyiltszivüeket és zárkózott lelküeket. Érdemeseket és érdemetleneket. Barátokat és ellenségeket. Gazdagsága után vágyakozókat és arra igényt nem tartókat. Egy egész nyájat, amely a juhokhoz hasonlit, amelyek pásztor nélkül elsenyvednek. A parné nem felejtheti el, hogy elsősorban családja tagjai azok, akiket gazdagitania kell. De épren ugy nem zárkózhatik a paplak négy fala közé azzal, hogy nincs ideje és nincs kedve a gyülekezettel való törődése. Ideje mindig van annak, akinek van szeretete. Ami meg a kedvet illeti? Nos, a kedvetlenség csak azt jelentheti, hogy hiányzik az a gazdagság, amit tovább kell adnia. Mert ahol ez megvan, ott nem juthat szóhoz kedv vagy kedvetlenség, ott nem fér el a gazdag lélekben, kitör, kisugárzik minden irányban.

2./ Ezzel már megérkeztünk ahhoz a ponthoz, ahol meg kell mondanunk, hogy miféle gazdagság az, amelynek továbbadására rendeltetett a parné. Tudom, hogy amikor szó kerül arra, hogy a parné hivatása sokaknak gazdagitása, nem egy parné szivében keserüség támad. Másokat gazdagitani, - miből? Amikor ugy ráférne egy kis gazdagság a paplakra, ahol kopik a butor, vásik a ruha és nincs, miből ujat szerezzenek, ahol álmatlanul töltenek éjszakákat a tépelődéssel, honnan vegyék a tandijra, a tartásdijra, lakásravalót a városban tanuló gyermek, vagy gyermekek számára, ahol megáll a világ, szégyenkezve állapitják meg a ház lakói, hogy nem tudnak erről, nem tudnak arról, mert nem kerül a polcra uj könyv, mert nem kerül rá pénz a szegénységben. Hát igen. Sok-sok parné hősies küzdelmet folytat férje oldalán a szegénységgel, sőt az oroszlánrészt veszi ki ebből a küzdelemből, mert hiszen neki kell beosztania az elégtelent ugy, hogy mégis elég legyen. És aki ezt a küzdelmet megvivja és benne tartja a lelket férjében is, már ezzel is olyan gazdag ajándék a puszta ittlétével is a paplak számára, hogy azt el sem lehet mondani, le sem lehet mérni.

De ennél a gazdagságnál is nagyobb gazdagságot kell jelentenie ittléte az egész gyülekezet számára, a legnagyobb gazdagságot kell szétosztania annak tagjai között szegénysége mellett is. És ez l e h e t s é g e s! Pál apostol is azt mondja azokról, akik betöltik rendeltetésüket, hogy mint szegények gazdagitanak sokakat. Világos tehát hogy nem anyagiakban való gazdagságról van szó, amelyet tovább kellene a parnénak adnia, amelyet továbbadhatna azért, mert maga is birtokában van. A gazdagságra, amelynek továbbadására rendeltetett a szegény parné is, szintén az apostol mutat rá, amikor azokról szól, akik mindig örvendeznek!

3./ Akik mindig örvendezők, noha van okuk bőven arra, hogy bánkódjanak. Nem hiányoznak ezek az okok a parné életében sem. Egyet már emlitettem: a szegénység sok-

sok bánkódás forrása. De egyébként sem kerüli el a bánat a parnét, mert nem kerül el egy embert sem. A bánat ugyanazon formái lerakodnak a parlakra, mint a gyülekezetben emelkedő bérházak emeleteire, vagy a szalmatetős viskókba. A parlak is át-átalakul kórházzá, a parlakban a kigyulladnak a ravatal gyertyái, a parlakban is sirnak sokszor tékozló fiak és leányok romlásán. Kell is, hogy a parlak lakóinak, a parnénak is a sorsa ne legyen könnyebb, mint a többié. Hogy ne bizza el magát, hogy ne várjon jutalmat kegyes foglalkozásáért, hogy jobban megértse mások bánatát és jobban szeresse a nyomorultakat. De bánkódik a papné sok mindenen, ami ismeretlen a hivei között. Bánkódik,amikor férjének sok-sok jótörekvése nem talál megértésre a gyülekezetben. Bánkódik, amikor gyülölet csap a parlak felé csak azért, mert parlak. És bánkódik, amikor látják, lelkek hogy rohannak a vesztükbe, hogy taszitják félre Isten mentő kezét, amelyet feléjük nyujtanak. Bánkódjék is a parné lelkek konokságán, lelkek veszedelmén és romlásán, csak akkor igazi papné, ha ismeri ezt a legfájóbb, legnemesebb bánatot! De bánkódjék ám ezeken is, más okokon is mélységes bánkódással, mégis örvendezzék mindig! Ha megtudja tenni, birtokában van a legnagyobb gazdagságnak,amelyet el lehet képzelni, - annak a gazdagságnak, amellyel másokat is legjobban tud megáldani, ha megtanitja őket reá! Nem kell erre magyarázat. Nézzen ki-ki bánkódó szivébe.Nem vallja-e magát boldognak, akinek bánkódó szivében is ott él az öröm?

4./ Ennek az örömnek csak egyetlen egy titka és forrása van: Az Urhoz füződik, abban a bizonyos tudatban gyökeredzik, sőt azt mondanám: tapasztalatban, hogy közel van az Ur. Nemcsak abban az értelemben, amelyben az apostol szól a filippibeliekhez irt levélben az Ur közeli eljöveteléről, mint a mindenkori örömre inditó reménységről./Fil.4,4-5./ Hanem abban az értelemben is: közel az Ur mindenkor énhozzám, közel van segitségével,közel van oltalmával, közel erejével, közel Szentlelkével. A parné nehéz hivatását, tessék elhinni, csak az tudja betölteni, akinek ez az öröme, ez a gazdagsága. A bánkodó szivvel is örvendező papné tudja csak elsimitani a gondnak redőit férje homlokán, tud uj és uj biztatással uj kedvet ébreszteni, tudja uj nekilendülésre inditani, fáradtságából, csüggedtségéből kiragadni. A mindig örvendező papné ellentéte a mindig sóhajtozó, mindig panaszkodó és mogorva parnénak. Ez ólomsullyal nehezedik a férje lelkére és mélybe huzza, amikor szárnyalni akar a lelke. Átok a számára. Az örvendező parné redig uj szárnyakat ad urának, ha csüggedtség szegte szárnyát. Áldás a számára. És az egész gyülekezet számára. Nem is kell sokat cselekednie,beszélnie, nem kell magát sokoldalu tevékenységben halálra fárasztania. Csak a maga állandó örömét sugározza bele a lelkekbe és gazdagitja őket. A puszta ittlétével. A néma szolgálatával.

5./ Hogy ez különösen ma mit jelent,nem kell bővebben magyarázni. Nemcsak azért, mert nagyon nagy és sok ma mindenfelé a bánat, amelyet csak nagyon erős,

4

és különleges, az Urban gyökeredző örömmel lehet elhordozni és ellensulyozni. Hanem azért is szükség van a papné szolgálatára, mert az igazi egyetlen értékre mutat rá a mai lemondásteljes időkben. Aki mindig örvendezni tud, mindennel beér, ha mindjárt semmi nélkül való is. Mert mindenre van ereje a Krisztusban, tud megaláztatni, tud bővelkedni, tud jóllakni és tud nélkülözni, - amint Pál mondja a filippibeliekhez irt levél 4.részében. Ha papné a semminélkülvalóságot, a sok-sok lemondást mosolygó arccal tudja elhordozni gyülekezete szeme előtt, merné-e valaki tagadni, hogy ezzel sokakat gazdagithat, sokaknak utat mutathat: eredj el, és te is hasonlóképpen cselekedjél! Eredj el hát Krisztushoz és azután te is hasonlóképpen cselekedhetsz!

Igy válik a papné szolgálata életkiegészités szolgálatává: példát állit a gyülekezet szeme elé a teljességre jutott életről, amelynek hiányait, üreit kiegésziti a felülről kapott örömmel. Az igy kiegészitett élet nem kerül csődbe. Az igy kiegészitett élet kisegit sokakat a csődből!

Ámen!